

Plan mot kränkande behandling för Kastanjens förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Anna-Karin Ekström,
Rektor

Datum för beslut: 2023-11-30

Diarienummer:

Gäller för: Kastanjens förskolan

Giltighetstid: Verksamhetsår 23/24

Revideras senast: 24-11-30

Dokumentansvarig: Rektor, Anna-Karin
Ekström

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision - Förskolans ledord

Glädje

På Kastanjens förskola har vi roligt tillsammans. Vi ser det positiva hos varandra, skapar trygghet och visar omtanke. Vi arbetar för glada barn och pedagoger och fyller lokalerna med skratt.

Gemenskap

På Kastanjens förskola samspekar vi med varandra vilket leder till en god arbetsmiljö och goda förutsättningar för lärande och utveckling. Vi accepterar olikheter, möts i gemenskap och trivs tillsammans.

Lustfyllt lärande

På Kastanjens förskola är leken en central del i undervisningen. Vi vill att barnen ska möta nyfikenhet, utmaningar och glädje varje dag. Vi vill ta tillvara barnens intressen och skapa delaktighet genom att vara nära barnen i deras

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett

uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är en kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder.

Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola

Vi har tydliga gemensamma rutiner i vårt arbete med barnen för att skapa en känsla av trygghet, kontinuitet och stabilitet. På så sätt underlättar vi för barnen att veta vad som förväntas av dem på både förskolan och andra offentliga platser.

Att visa respekt för varandra, både barn och pedagoger är en stor del i vårt dagliga arbete på förskolan och vi pratar om hur man är en bra kompis och medmänniska. Förmågan att känna empati och medkänsla i det sociala samspelet övar vi genom att trösta varandra när någon blir ledsen och hjälper till att lösa eventuella konflikter när de uppstår.

Vi vuxna är förebilder för barnen och de äldre är förebilder för de yngre barnen, allt vi gör påverkar det barnen gör. Vi strävar mot att alla barn ska känna sig trygga med alla pedagoger. Med de yngsta barnen visar vi med handlingar hur man skall vara en bra kompis, medan de andra grupperna med lite äldre barn för dialoger med barnen om hur man skall vara mot varandra.

Alla barnen ska få vara sig själva, klä sig som de vill och möjligheten att utvecklas till egna individer. Alla kan inte vara likadana men de skall behandlas med respekt.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

I samtal med barnen, intervjuer och trygghetsvandring

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information och samtal på föräldramöten och utvecklingssamtal. Tillgång till planen på Alingsås hemsida.

Personalens delaktighet

Genom kartläggning och analys av vårt arbete i tex SKA arbetet och barnkonferenser.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Säkerställa att leken är säker utan kränkningar
----------------------------------	---

	och uteslutningar av något slag.
Aktiva åtgärder	Närvarande pedagoger som är där barnen är och följer barngruppen.
Resultat	När vi är närvarande och där barnen är kan vi lättare se vad som sker och förekomma när eventuella kränkningar sker
Analys	Vi behöver vara aktiva och rörliga, förflytta oss där barnen är.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Vi som personal har sett över barngrupp och lokaler. Tillsammans med barnen har vi gått trygghetsrund både ute och inne där de har berättat hur de har upplevt de olika platserna på förskolan. Det fick identifiera sin känsla genom att peka på en karta med bilder med olika känslouttryck.

Genom samtal pedagoger emellan och utifrån barn och pedagogers utvärdering av kartläggningen kan vi se att det finns vissa utsatta ställen, det vill säga bakom förrådet ute och vissa rum inne på avdelningarna, här behöver vi dela upp oss personal så vi får överblick och kan vara närvarande och förekomma kränkningar.

Utifrån den arbetsplan som gjordes inför terminen har vi arbetat med att tillgodose alla barns behov samt utveckla deras förmåga att respektera varandra liksom pedagoger emellan. Genom arbetet med tvärgrupper ska vi tillgodose barnens behov utifrån deras åldersmässiga utveckling och kunnat anpassa lämpliga aktiviteter och material för den specifika gruppen.

Genom att alla barnen deltar i tvärgrupperna börjar vi tidigt att utveckla barnens sociala och empatiska förmågor. I de mindre grupperna tillgodoser vi även att alla barn får ta plats och erbjuder även plats för de barn som inte självmant tar den, för att alla ska känna sig sedda.

Vi delar upp oss även då vi inte har tvärgruppstid, för att skapa trygghet för barnen och med närvarande personal skapar vi förutsättningar för respektfullt bemötande.

En god planering och organisation kring det pedagogiska arbetet med barnen har legat till grund för vårt arbete. Det har resulterat i en verksamhet som vi för närvarande upplever som trygg, stabil och utvecklande för både barn och vuxna.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Vi har delat upp personalen över gården för att säkerställa att uteleken är säker och det blir lättare att förebygga kränkningar.

Vi kan dela upp barnen och pedagogerna ännu mer än vad vi gör i nuläget, både på för- och eftermiddagen, inne och ute, för att det inte ska bli för många barn per personal. Detta gör att vi kan säkerställa leken bättre.

Vi är extra observanta vid övergångar så som i tamburen när vi ska gå in eller ut eller vid aktivitetsbyte tex när tvärgrupperna börjar eller slutar.

Vi säger till när någon går in och behöver byta blöja eller något annat, även om det bara handlar om en kort stund.

Analys

Våra tvärgrupper är värdefulla och nu har vi fått in bra rutiner kring detta hur vi ska få det att funka på bästa sätt, däremot är det viktigt med övergångar, innan gruppen börjar och när gruppen slutar.

Övergångarna börjar gå smidigare mellan aktiviteter, men det ligger hos oss pedagoger att vi förflyttar oss så vi befinner oss där barnen är och hjälper dem ifall det behövs.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

- Det finns en risk att använda olika röster till pojkar och flickor.
- Benämna kläder olika för pojkar och flickor.
- Benämner och räknar hur många pojkar och flickor det finns i gruppen.
- Att vi tänker och erbjuder olika material till pojkar och flickor.

- Att barnen inte väljer aktivitet utefter eget intresse utan efter "aktiviteter som passar flickor/pojkar".
- Att inte respektera olikheter, barnets eget uttryck eller känsla.

Analys

Våra normer och värden sitter djupt i fostran och traditioner, vilket vi är medvetna om och arbetar aktivt mot att bryta gamla mönster genom diskussioner och dialoger. Det handlar om att respektera varje person för vem den är.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

- Att barnen inte får lov att uttrycka sin egen identitet och vara som de känner och vill vara.
- Förskolan behöver arbeta med att bryta mönster och uppmuntra varje individ att vara sig själv och att varje barn ska känna sig trygga.

Analys

Om vi respekterar varje person som de är så får vi ett tillåtande förhållningssätt. Vi arbetar på att vara tillåtande att varje barn ska få att klä sig och välja aktivitet utifrån aktivitet och intresse. Vi pedagoger försöker vara nära barnen för att förebygga eventuella diskrimineringar.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

- Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.
- Ibland säger vi saker omedvetet som kan uppfattas på fel sätt.

Analys

Vi är medvetna om att det finns regler och förväntningar på vad som är tillåtet att vi uttrycker för åsikter utifrån olika faktorer. Vi är alla olika och har olika värderingar och detta kan vara en bidragande faktor till att det blir fel.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

- Personer som uttalat visar och pratar om sin tro kan bli felaktigt

bemötta.

Analys

Vi är medvetna om att det finns regler och förväntningar på vad som är tillåtet att vi uttrycker för åsikter utifrån olika faktorer. Vi är alla olika och har olika uppväxt/familjeförhållanden och värderingar. Vilket kan vara en bidragande faktor till att det blir kränkningar eller trakasserier.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

- Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.
- Fysisk tillgänglighet inom- och utomhus.
- Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sin utbildning och undervisning.
- Att inte bli bemött utefter sina egna förutsättningar.

Analys

Vi är medvetna om att det finns regler och förväntningar på vad som är tillåtet att vi uttrycker för åsikter utifrån olika faktorer. Vi är alla olika och har olika uppväxt/familjeförhållanden och värderingar. Vilket kan vara en bidragande faktor till att det blir kränkningar eller trakasserier.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

- Negativt bemötande vid avvikelse från traditionella könsnormer.

Analys

Vi är medvetna om att det finns regler och förväntningar på vad som är tillåtet att vi uttrycker för åsikter utifrån olika faktorer. Vi är alla olika och har olika uppväxt/familjeförhållanden och värderingar. Vilket kan vara en bidragande faktor till att det blir kränkningar eller trakasserier.

Ålder

Kartläggning av risker

- Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad.
- Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Analys

Vi är medvetna om att det finns regler och förväntningar på vad som är tillåtet att vi uttrycker för åsikter utifrån olika faktorer. Vi är alla olika och har olika uppväxt/familjeförhållanden och värderingar. Vilket kan vara en bidragande faktor till att det blir kränkningar eller trakasserier.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering, tillsammans med behov som förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning, ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Kartläggning av Risker

Vi ser att gruppen utesluter varandra i leken och andra situationer.

Vi ser att barngruppen använder en väldigt hårdhänt lek och risken är att de råkar göra varandra illa.

Analys

Vi ser att barnen blir ledsna vid uteslutandet i leken och andra situationer, tex "jag vill inte sitta bredvid dig" eller "du får inte komma på mitt kalas".

Vi ser att barnen blir ledsna och rädda och att alla barn inte förstår vad för lek de leker.

Mål 1	Alla barn ska känna sig trygga på alla platser inom förskolans område, inomhus såväl som utomhus.
Aktiva åtgärder	Närvarande pedagoger
När? Ansvarig	Förskolepedagogerna
Uppföljning (Unikum?)	
Mål 2	Säkerställa att leken är säker utan kränkningar och uteslutningar av något slag.
Aktiva åtgärder	Närvarande pedagoger Arbeta för att bemötandet mellan barnen och pedagogerna är respektfullt
När? Ansvarig	Förskolepedagogerna
Uppföljning	

Mål 3	
Aktiva åtgärder	
När? Ansvarig	.
Uppföljning	

- *Tvärgrupper tis-tors för alla grupper (3 dagar/vecka)*
- *Säkerställa att uteleken är säker och utan kränkningar, riskabla områden osv.*
- *Säkerställa att inte kränkningar sker vid toalett situationer.*

När vi arbetat med tvärgrupper tre dagar i veckan innebär det att barnen är i mindre sammanhang tillsammans med två pedagoger en stor del av dagen. Då ges större möjlighet att se och förstå vad som händer i gruppen. Genom att vara närvarande och delaktiga i barnens dag så skapar vi trygghet i förflyttningar mellan aktiviteter, i lek och vid matsituationen. Vid uteleken krävs större uppmärksamhet från pedagoger då området är större och att det finns flera ställen på gården där man kan gå undan. Det är viktigt att vara uppmärksam på vad som sägs och vad som händer under utevistelsen.

Vi vill fortsätta att säkerställa uteleken, det gör vi genom att dela upp barnen och personalen så att det blir en bra fördelning.

Toalett situationer: På Hoppe Hare har vi märkt att vi behöver se över barnens besök på toaletten så att de inte inbjuder till kränkningar. Vill man sitta ensam och invänta en vuxens hjälp genom att ringa på klockan ska man få det. Vi kommer att "flytta in" draperiet på de stora barnens toalett så att man får ett ännu mindre utrymme att vara ensam. Utanför får man stå i kö tills det är ledigt och den som varit på toaletten kommit ut.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt

ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0728 86 81 86

Avdelningar

Glada Grodan 0734 15 50 75

Hoppe Hare 0734 15 50 76

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)